

HEJUS

BULTENO DE

HISPANA ESPERANTO

JUNULARA SEKCIO

Nro. 33

Novembro - Decembro 1963

REDAKTORO: Sro. S. ARAGAY
POŝTKESTO 26

Arce, 8, 2.º, 4.º - CORNELLA (Barcelona) Hispanujo

V.^o Barcelona Provinca E. - Renkontiĝo en Igualada

BULTENO DE

HISPANA ESPERANTO JUNULARA SEKCIO

REDAKTORO: Sr. S. ARAGAY

POSTKASTO 28

Novembre - Decembro 1953 Ane. 8. 2. 4.º - CORNELIA (Barcelona) Hispanujo

Nro. 33

V.º Barcelono Provinco E. - Renkontigó en Iguatada

BONHUMORA RUBRIKO

Kelkaj diferencoj inter la viro kaj la virino

La viro pensas; la virino pensigas.

La viro sentas kaj ne ploras; la virino ploras kaj ne sentas.

La viro ĉeestas la teatron formante parton de la gespektantoj por vidi la komedion; La virino ĉeestas la teatron formante parton de la komedio por vidi la gespektantojn.

La viro suferas; la virino suferigas.

La viro eniras en lokon kaj demandas: Ĉu estas tie ĉi iu ajn? ; la virino eniras kaj diras: Jen mi ĉi tie!

La viro rezonas; la virino krias.

La viro eraras; la virino estas la eraro de ĉiu viro.

La viro postulas malpli ol tio, kio ŝajnas; la virino meritas malpli ol tio, kion ŝi postulas.

La viro kredas; la virino simulas kredi.

La viro sin kredas pli malbona ol tio, kio vere li estas; la virino estas pli malbona ol tio, kion oni kredas.

.o.o.o.o.o.o.o.o

Konsekvenco:

Kio estas la viro? Li estas tio, kion ŝi volas ke li estu.

Rezulto:

La virino estas sovaĝa animalo kun longa hararo kaj mallonga elcerbumo. Kiu perdas bonan virinon, tiu ne scias tion, kion li gajnas.

Sen la virino oni ne povas vivi, kaj kun ŝi ankaŭ ne.

Konkludo:

La viro proponas, Dio gvidas, kaj la virino ĉion malkomponas Dio faris la mondon kaj ripozis. Ĝi faris la viron kaj ripozis, sed Ĝi faris la virinon kaj ekde tiam, nek Dio, nek la mondo, nek la viro povas ripozi.

-o-o-o-o-o-o-

LA GEEDZIGO (Difino)

La geedziĝon oni povas kompari kun la aritmetiko ĉar: ĝi aldonas diskutojn; subtrahas sendependon; multiplikas elspezojn, kaj dividas opiniojn.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

El la hispana lingvo tradukis Johano Velez

Jes, tiel oni povas titoli la paroladon fare de nia bona amiko kaj aktiva grupano J. Viladoms antaŭ la multnombra ĉeestantaro partopreninta al la 5^a Barcelona Provinca Esperanta Renkontiĝo, okazinta la 29^a de septembro, en la bela kaj gastema kataluna urbeto IGUALADA, kun partopreno da pli ol 300 gesamideanoj alvenintaj el la tuta kataluna regiono. Hela tago kaj brila suno alte reliefis kaj donis gajan koloron al la festo dum la tuta tago.

Temo mirinda kaj majstre vestata kaj prezentata per humila tono, sed kun sekureco kaj celtrafe dokumentata, kiel ritas ĉe nia saĝa kaj agema S-anō, kiu dum pli ol duonhoru tenadis absolute la tutan atenton de la aŭskultantaro pendante de sia parolo, mense sekvante la diversajn bone trovitajn argumentojn, per kiuj la oratoro ekvestadis la temon de la komenco ĝis ĝia fino, kiu esti kronita per unanima aplaŭdoeskaplo kaj gratuloj; certe bone gajnitaj kaj humile akceptitaj.

Jen skemo de la parolado

Kiam oni volas fari ion (kio ajn ĝi estus) unue oni devas fari al si tri demandojn en serioza maniero kaj laŭ ties respondoj ekagi konsekvence, nur tiam oni sin trovos sur firma tereno, kondukanta al maksimuma sukceso.

1. Vere mi volas fari tion, kion mi intencas en la nuna momento (tiukaze lerni Esperanton). Ĉu vere mi necesas penadi por pliigi mian kulturon kaj larĝigi la kadron de mia aktiva vivado? Aŭ, ĉu mi jam sentas min kontenta laŭ mia nuna stato? Se la respondo estas nea, t.e. ke oni sin sentas min kontenta laŭ la nuno; tiam oni restu trankvile kaj feliĉe, ĉar kion ajn oni entreprenus la fina rezultato ne povos ne esti fiaske. Se la respondo estas jesa tiam oni transiru al jena demando:

2. Ĉi-tiu universala sentimento tiom vaste kaj enfaze proklamata ĉie tra la tuta mondo, speciale ĉe esperantista kampo, estas fantazia eltrovo de homa menso, plia banala topiko kiel tiom multaj aliaj, aŭ vera realeco perceptebla nur per la subtila kaj homana-rismoplana spirito de plej bona homo? Se estas tiel, ĉu nestas universala sentumo ĉe ni? Ĉu mi rigardas kaj akceptas frate homon el trans la landlinoj kiel samspeculon senkonsideri pri ties jaŭtkoloro, parolmaniero, religia sento, sociaj kondiĉoj kaj politiko-filozofa koncepto, same tiel kiel mi rigardadas kaj akceptadas najbaron en nia hejmo? Ĉu vere mi sopiras kaj scivolas kiel pensadas, kiel vivadas kaj kion sentadas

Ĉu la homoj ĉie ajn tra la tuta mondo? Se eliras jesan respondon el la demandoj ĵus faritaj, amiko leganto-ino, nur mankas trovi konvenan laborilon por ekagi aktive al la celo, Pri tiu laborilo rilatas la tria kaj lasta demando. Jen ĝi:

Kian lingvon oni elektos? Parolo (lingvo) nepras por komunikado da pensoj, ĉar tiu penskomunikado naskigas novajn pensojn kaj tiel formiĝas la natura ĉeno de homa interrilatado tion nepre necesa al homasocio, kaj el kio fontas la ideo pri kreado de komuna lingvo tutmonda. Tiu ideo estas multe pli malnova ol Esperanto mem. La legendo pri la konstruo de la Babela Turo pruvas sendube, ke jam antaŭ nia erao oni tie sentis mankon de komuna lingvon por interpopola komunikado en monda skalo. La provoj por solvado de tiu -ĉi socia problemo estas multnombraj (500) inter kiuj nur Esperanto sukcesis eradikiĝi kaj prosperadi vivoplene jam de ĝia apero, traborante al si vojon al la venko. La internacia lingvo Esperanto neniel pretendas dronigi kiun ajn el la nuntempaj vivantaj lingvoj, sed simple servi ilin kiel supera ligilo, kunordiga kaj unueciga de la kultura diverseco en monda kadro, same kiel nacia lingvo kunordigas kaj unuecigas la diversecon de la enlandaj regionaj kulturoj.

Eble la lingvo de L.L. Zamenhof ankoraŭ ne atingis la gradon de perfekteco por la plenumado de tiu grava kaj elstara rolo, kiun oni postulas al ĝi; tamen per ties ampleksa literatura kulturo rekte kaj traduke verkita pri ĉiuj branĉoj de la homa socio; per ties multnombraj gazetoj kaj ĵurnalaĵoj aperantaj ĉiumonate, kiuj trairas la tutan mondon penetrante ĉiun angulon; per ties 48 U.K. kies partoprenantoj elfluas el kvin kontinentoj kaj per ties plurmiliono homgrupo, kiu uzadas ĝin ĉiutage, ĉu parole, skribe aŭ lege; ĝi pruvadas sendube ne nur pri ĝia utileco, sed ankaŭ pri ĝia supereco al kiuj ajn el la ceteraj nuntempaj vivantaj lingvoj, por ludadi la altan rolon, kia estas unuecigi la mondan kulturon, celante la tutmondan homfratecon.

A. C.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

GRAVEGA SUKCESO EN BARCELONO

Dank'al la E-sekcio de Radio Club la HEJS-anoj de Barcelono kunvenas jaŭde kaj sabate de la 7^a ĝis la 10^a horo en la ejo de Radio Club, str. Casanova 57/6. Oni organizis Mezan E-kurson gvidata de P-ro J. Aragay; ankaŭ alian elementan kurson por infanoj. Barcelonanoj nepre partoprenu!

Ankaŭ la sabato 14^a de decembro P-ro J. Aragay parolos iomete pri "Zamenhof kaj la Deklaracio de la Homaj Rajtoj"

Ĝeamikoj ni atendas vin en la menciitaj aranĝoj.

Ni metas al via dispono nian novan ejon por ke en ĝi vi povu interparoli kaj perfektigi Esperanton!

EKSKURSA FAKOPasintaj ekskursoj. Tagoj 12 kaj 13 de oktobro.

Tendumado apud la vilaĝeto Vidra, Alteco pli malpli 1000 m. Vojplano. Barcelono, San Quirca, Vidrá, Barcelono.

Partoprenis; Fratinoj Carmen kaj Susana Trullols, Josefino Girona de Aragay, Salvador Aragay kaj pliaj ekskursantoj de alia grupo.

Tagoj 12 kaj 13. de oktobro.

Ankaŭ la junulara grupo de Sabadell ekskursis tra la montaro Montseny (Alteco 1712 m)

Vojplano. Balanya. Viladraŭ, San Marcal, Santa Fe kaj Palau Tordera.

Tagoj 1 -2 kaj 3 de novembro.

Ekskurso tra la montoj Guillerias kaj Collsacabra. Alteco. 900 m. Vojplano. Barcelono, Manlleu, Cantonigrós, Tavertet, Rupit, La Salud, Far, Les planes, Girona kaj Barcelono.

Partoprenis: Fratinoj Teresa Girona kaj Josefino Girona de Aragay kaj S-anoj Jordi Guma kaj Salvador Aragay

Tago 17 de novembro.

Ekskurso al la kastelo D'Erampruña, Vojplano. Barcelono, Cornellá, Gavá, D'Erampruña.

Partoprenis. S-inoj: Magencia Garcia, Carmen kaj Susana Trullols, Josefino Girona de Aragay, S. Aragay, kune kun la Grupo C.U.C. de Barcelono.

Tago 8 de septembro

Ekskurso ĝis Salamanka (grava urbo de Hispanujo) de Valladolid. Organizis ĝin la E-grupo en Valladolid "Fido kaj Espero" Partoprenis iuj HEJS-anoj de Valladolid sed la redakcio ne scias iliajn nomojn.

-o-o-o-o-o-o-o-o-

KORESPONDA FAKODeziras korespondi.

21-jara sveda fraŭlino, Sonja Lundgvist, Sjukskoferskeskolan, Str. Sundsvall 5, Svedio.

14-jara knabino kaj 11-jara knabo gefratoj deziras korespondi. knabino, Elzbieta Harasymowicz, knabo Zbigniew Harasymowicz, Str. Sowinskiego 23/3 Zielona Gora. Pollando.

21 -jara fraulino, Harald Kustner 7700 Swgen. Freiheitst 44. Germanujo.

-o-o-o-o-o-o-o-

H.E.J.S.-Estraro deziras ĉiuj HEJS-geanoj feliĉan Kristnaskon kaj prosperan Novan Jaron

-o-o-o-o-o-o-o-

UN JOVEN MODELO.

Hace exactamente ciento cuatro años que nació en Bjalistok, en el seno de una comunidad hebrea, un varoncito que había de dejar huella profunda de su paso por el mundo. Ciertamente no se trataba de un niño prodigio que deslumbrara a sus contemporáneos por sus genialidades o extravagancias tan aptas para ser explotadas por padres de temperamento comercial, demasiado en boga en todos los tiempos; precocidades mal tasadas y que con el tiempo y a modo de fugaz meteorito se extinguirían de la misma manera rápida e inesperada con que habían aparecido, causando con ello un amargo desengaño y desilusión familiares.

Tampoco se trataba de un futuro inventor o científico de cuyos inventos o teorías tuviera que arrepentirse, más tarde o temprano, no sólo la colectividad entera sino que incluso su propio autor. Nuestro protagonista era un niño que poseyendo talento natural, bondad y sensibilidad extremas, y lo que es más importante, un ser portador de especiales valores raciales, por fuerza había de reaccionar valientemente al experimentar en carne propia toda clase de sinsabores, vejaciones e injusticias al comprobar personalmente cuando tuvo uso de razón el principal motivo de aquellas anomalías sociales a las cuales parecía el mundo estar sordo. Nos referimos, como es natural y como habrán adivinado ya nuestros lectores al problema de las lenguas.

Claro está que para él fue un gran bien, una suerte enorme, contar con una madre tan extraordinaria como Rosalia Sofer, que supo comprenderle, guiarle y encauzar debidamente su personalidad juvenil para evitar al joven estudiante actitudes demasiado rápidas o prematuras que hubieran quizás malogrado los planes y objetivos lingüísticos forjados ya durante sus incipientes estudios en el gimnasio o liceo en que se preparaba.

Que ello es así lo prueba el inmenso cariño y amor que el Dr. Zamenhof sintió siempre por su progenitora. Por otra parte, su respeto y obediencia filiales fueron factores morales decisivos que influyeron notablemente en su conducta futura impregnándola de humanidad exquisita.

Esa sinceridad, esa humildad y esa tolerancia tan característica suyas lo debió exclusivamente a su madre de la cual heredó tales magníficas cualidades que modelaron su espíritu y forjaron una bondad sin límites que le adornaron en alto grado.

Antes de que apareciera su primer librito de Esperanto en lengua rusa, dando a conocer al mundo su genial creación (1887), ¡cuántas pruebas y correcciones llevó a cabo antes de atreverse a publicar el fruto de su mente! ¡Cuántas modificaciones realizó en su estructura, aceptando opiniones y sugerencias de sus condiscípulos con quienes compartía todas sus inquietudes! ¡Con qué entusiasmo recitaba versos y más versos escritos en aquella lengua ante sus amigos que quedaban maravillados de la sonoridad y belleza idiomática de aquella creación sin par y le instaban a que prosiguiera en su intento lingüístico!

¡Qué film tan bellísimo y educativo podría realizarse con las escenas y secuencias emocionantes de sus inquietudes; con la fiebre juvenil creadora que movía todo su ser en la consecución de sus anhelados ideales! ¡Cómo contagiaría asistir a las diarias y prolongadas reuniones de aquella grey estudiantil, al darse exacta cuenta de las proporciones de tal empresa cultural y de los inmensos beneficios que en el terreno de la educación podrían sacarse de aquel instrumento de intercomunicación universal, cuya sola idea ya les debía hacer vibrar todas sus más íntimas fibras, ellos que en su medio natural y social podían comprobar las muchas y diversas dificultades que experimentaban ante la babel idiomática que obstaculizaba el buen entendimiento entre todos los hombres de distinta condición social, racial o religiosa!

Si se tiene en cuenta que la desilusión causada por el Volapük, idioma admirable, de gramática sencilla, pero de léxico difícil al no tener nexo alguno con las lenguas más habladas, no constituía terreno abonado ni propicio para otras experiencias lingüísticas ulterio-

res de carácter internacional, la tentativa del joven Zamenhof y la de sus colaboradores estudiantiles podía calificarse de verdadera epopeya imposible ni siquiera de mencionarse, dado el fracaso de uno de los más serios intentos de medio común de intercomunicación. Pero, ¡ho milagro de la juventud inquieta y de imaginación desbordante! Aquel experimento volapükista fallido que para cualquier otro hubiera significado la puntilla fatal para su empresa, para Zamenhof obró a modo de fulminante que hiciera estallar todo su potencial energético, y así, lejos de amilanarse se dio por entero a su caro proyecto, que ya no paró hasta verlo realizado por completo.

Que su dedicación personal a tal objetivo fue total lo demuestran sus propias palabras al declarar...

"Mi de la plej frua infaneco fordonis min tute al unu ĉefa ideo kaj revo—al la revo pri la unuigo de la homaro. Tiu ĉi ideo estas la esenco kaj celo de mia tuta vivo, la afero Esperanta, estas nur parto de tiu—ĉi ideo."

(LINGVO KAJ VIVO)

Waringhien.

Si pudiera contemplar hoy día el Dr. Zamenhof el dinamismo extraordinario de las juventudes esperantistas mundiales; si pudiera asistir a los innumerables congresos realizados por las secciones juveniles en todas partes; comprobar la gran labor llevada a cabo por "TEJO" en el terreno científico y literario; constatar la edición de innumerables portavoces de las organizaciones juveniles, en especial "KONTAKTO" (Junulara Revuo—) como contribución al AÑO DE LA JUVENTUD en 1963, experimentaría tal emoción y tal alegría que se daría por bien pagado por las amargas sufridas en sus primeros tiempos y por las deserciones de quienes tenían la obligación de apoyarle en los momentos cruciales de su vida.

Que el recuerdo luminoso de su precoz actividad escolar, dedicada ya a una causa noble y justa, sea para nuestras juventudes ejemplo vivo de virtudes y acicate para su perfeccionamiento esperantista en todos los órdenes.

Jaime Aragay Pujol

NOTAS DE LA SECRETARIA

Socios que han efectuado el pago de la cotización anual.
 Srs. Alfonso López, José Anduiz, José Mª Jou, Emilio Balles-
 ter, Florencio Puig, Luis Hernández.

Nuevos socios. Luis Hernández.

-o-o-o-o-o-o-

FUNDACION "REPRESENTANTE INTERNACIONAL"

Donativos recibidos de nuestros asociados desde primeros de año hasta el momento de preparar esta redacción.

Sr. Amadeo Lucas	....	Alcoy	.....	90	pesetas
" Ramón Jovani	....	Hospitalet	.....	65	"
" Antonio Tomasa...		Manresa	.....	40	"
" José Pech	....	Barcelona	.....	15	"
" Francisco Abella.		Barcelona	.....	20	"
" S Aragay	....	Cornella	.....	30	"
" S. Callau	....	Barcelona	.....	95	"
" J. Aragay	....	Barcelona	.....	70	"
" I.S.de F.P.	....	Malaga	.....	90	"
" M. Sender	....	Barcelona	.....	400	"
Srta. M. Carrasco	....	Barcelona	.....	40	"
" Aurora Moya	...	Tarrasa	.....	70	"

Total

1025 pesetas

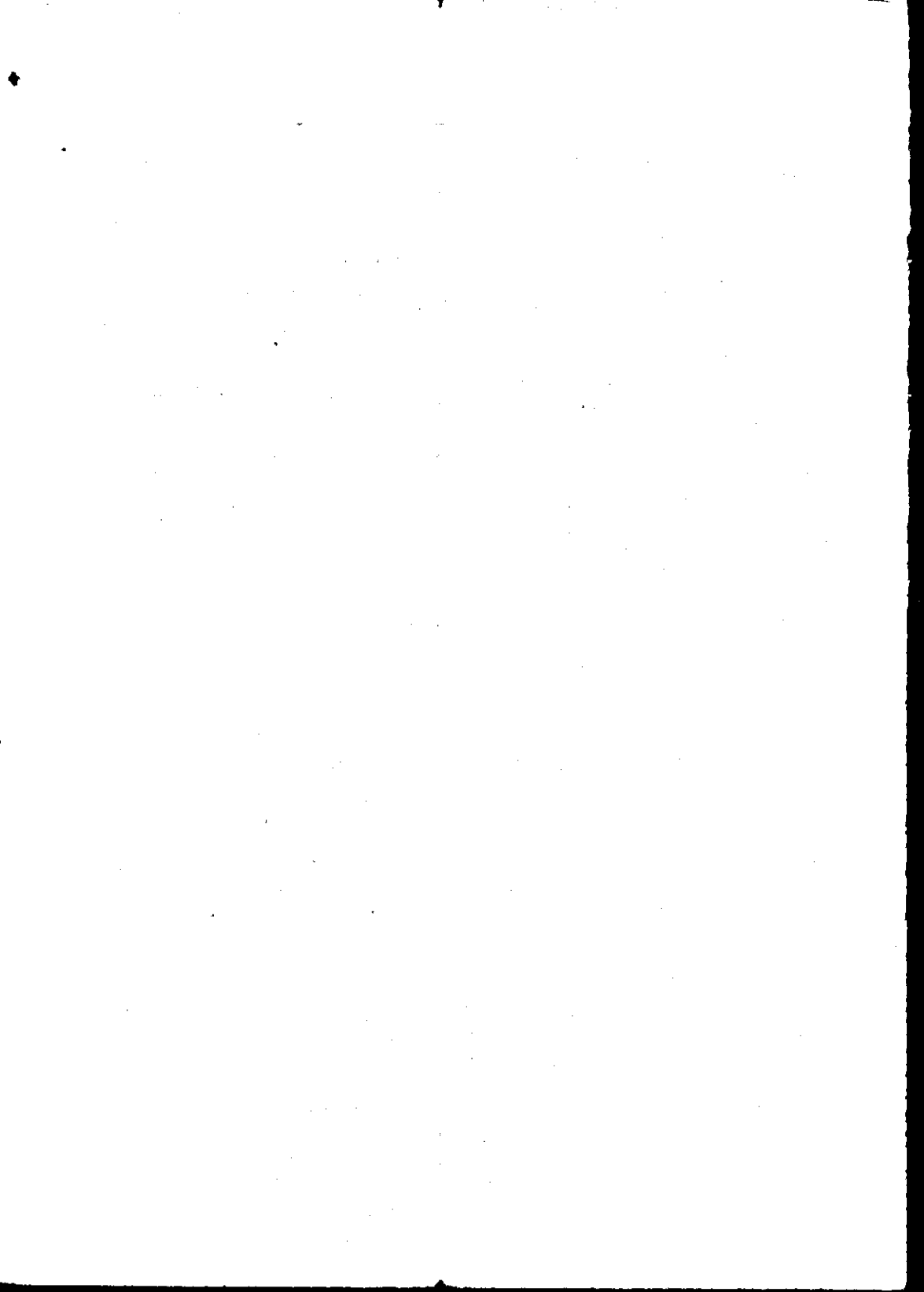
Nuestra sincera gratitud a todos los donantes.

-o-o-o-o-o-o-

1 9 6 3 AÑO DE LOS JOVENES

Como en años anteriores al finalizar el presente la junta constata que algunas decenas de asociados, prefieren pagar su cotización anual por medio del reembolso, por ello rogamos a los socios en general que prefieran este sistema de pago lo comuniquen a la redacción durante el primer semestre.

Aprovechando toda la preparacion que requiere enviar este boletín a reembolso, nos hemos permitido la libertad de enviarlo tambien a los antiguos socios dados de baja, a los jóvenes que participaron al pasado Congreso Español de Esperanto y a un número reducido de veteranos del esperantismo, esperando de todos ellos su beneplácito y desinteresada colaboración en el fortalecimiento de la sección juvenil de la Federación Española de Esperanto. Naturalmente los esperantistas que acepten el reembolso serán considerados automáticamente socios de HEJS y recibirán gratuitamente los próximos números.

MADERAS CALLAU

Sans, 302 - Teléf. 239 05 24
BARCELONA (14)

jovani

instalación
restauración
reparación

juegos electrónicos, futbolines, billares,
billarines, etc.

instalación sin
ningún gasto para
el cliente

PJE. PUJÓS, 19 - TEL. 205 11 83
HOSPITALET - BARCELONA

ZURCIDORA

y

TEJEDORA ROSITA GALBANY

Sans, 292, bajos
Tel. 230 29 41
BARCELONA

ELDONEJO KOKO

Banabolvej 4
enhago - F
DANLANDO

"La Marvirineto"
27x21 cm. bindita
75 paĝoj. Prezo: 30 steloj